

BYGGINSTRUKTION TOPPLISTKUPA

Ändrad Februari 3, 2018

Tack för att du valt att köpa en byggsats från Pim:s Trädgårdsprodukter!

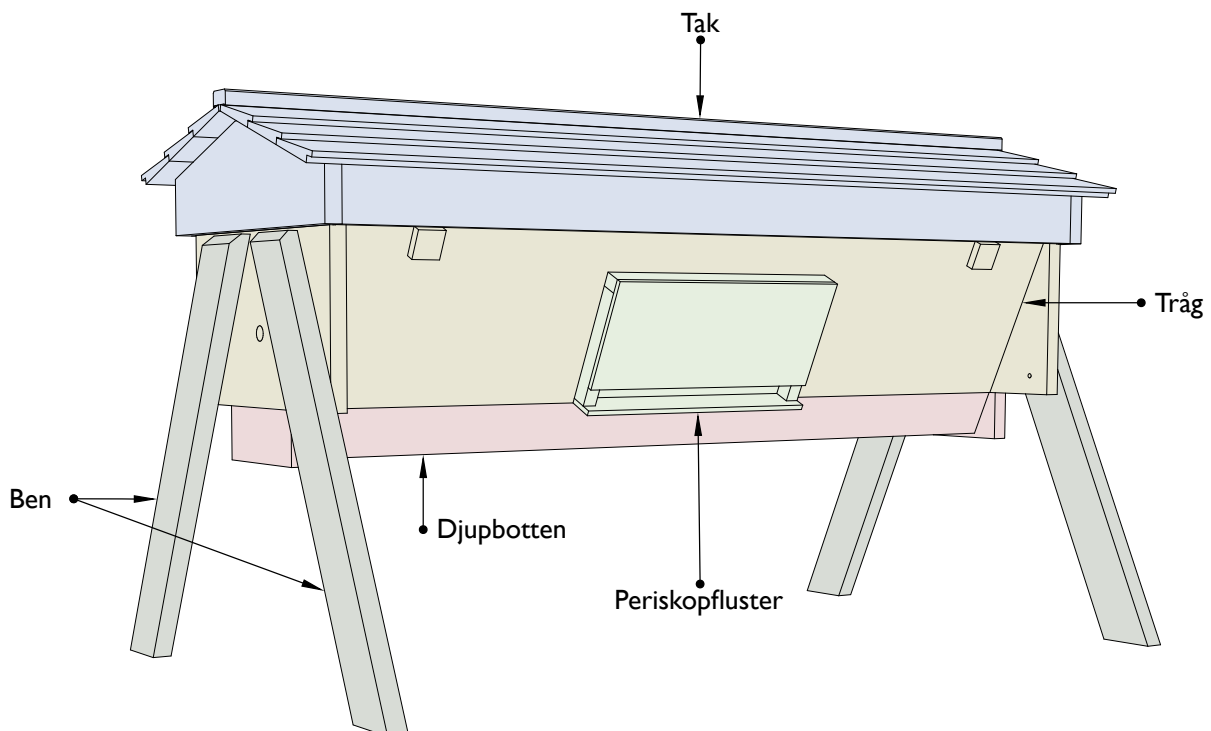
Bikupan levereras helt i delar. Alla delar har håltagning för att underlätta montering. För hög precision i sammanfogning har tråg och djupbotten även hål för centrumsappor (träplugg).

Kupan är tillverkad helt i massivt trä, även tak och kräver därför en ordentlig ytbehandling för lång hållbarhet. Jag rekommenderar den på min blogg (<http://småbruk.se>) beskrivna bivax-linolja-behandlingen.

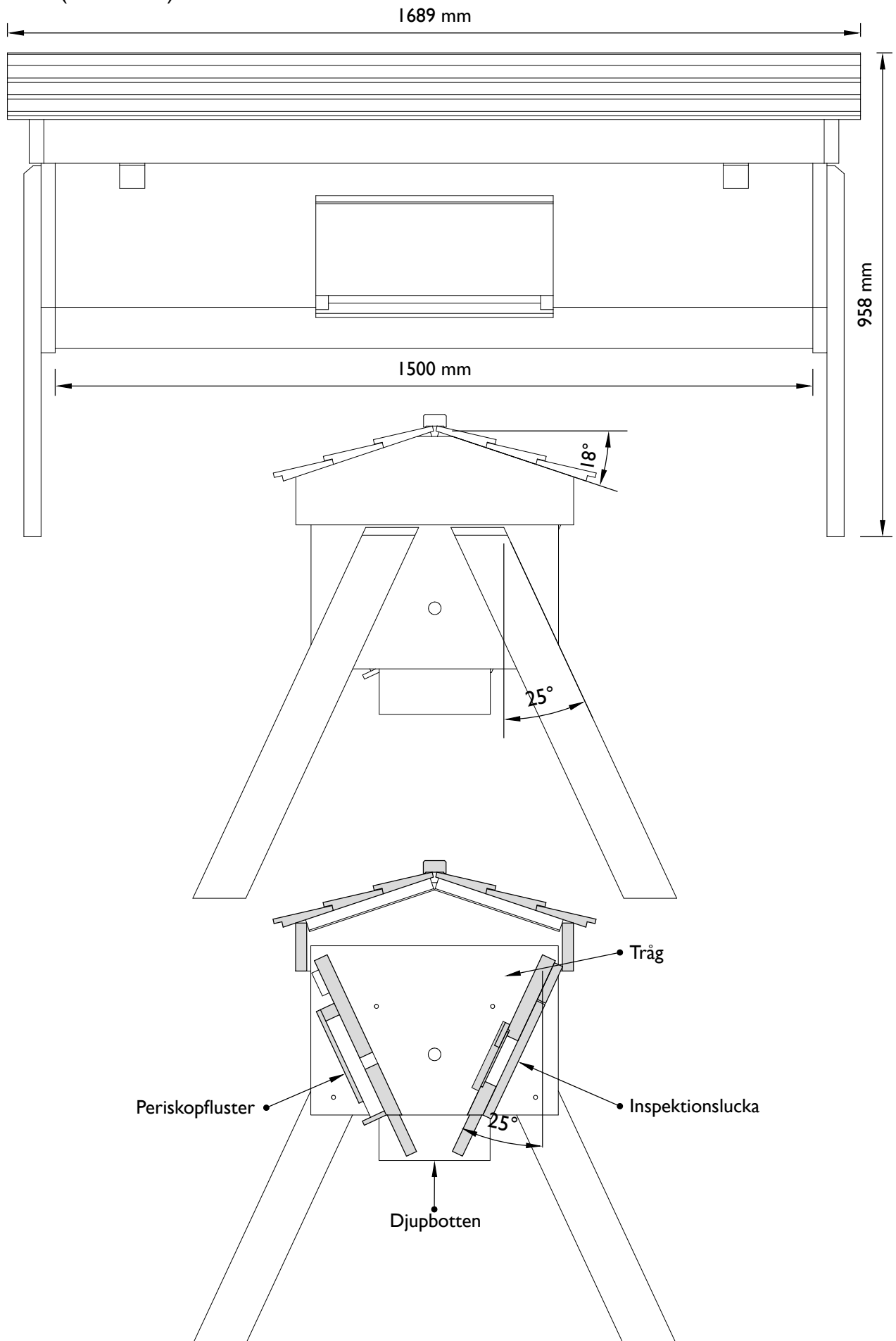
Kupan består av några få delar, ett tråg med en inspektionslucka, ett tak, en djupbotten, ben och övriga tillbehör som lister, avdelningsluckor och periskopfluster. Sortera delarna innan du börjar. Även skruvlådan så får du bättre översikt.

Den utrustning du behöver själv för att montera kupan är följande:

- Tumstock och penna
- Hammare
- Skruvdragare med bitshållare och bits
- 4 mm och 6 mm borrar
- Häftpistol med klammer (alt nubb)
- Skiftnyckel (alt fasta nycklar 10 och 17)
- Utomhuslim (för ihoplimning av delar)
- Avbitare (för eventuell justering av kedjan)

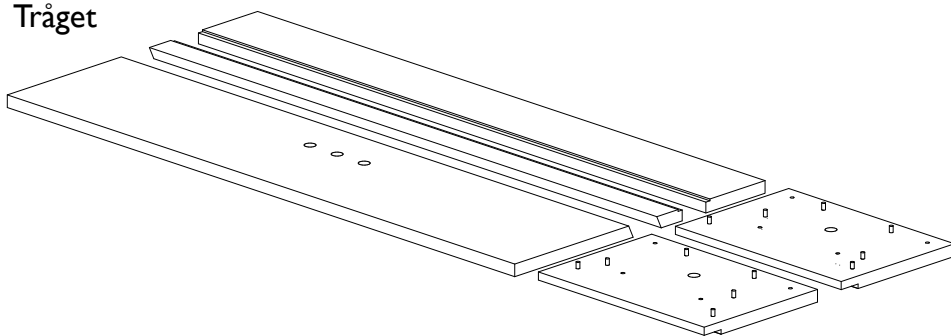

MÅTT (Skala 1:10)

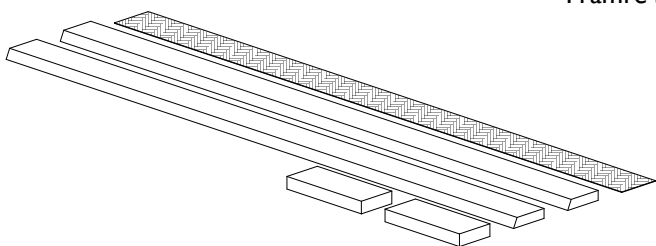
INNEHÅLL I BYGGSATSEN

Tråget

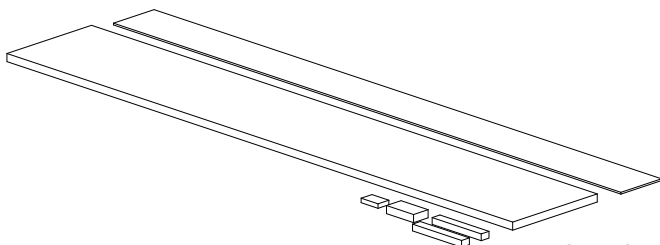
Gavel	x2	490 x 335 x 43 mm	Limträ
Trätapp	x12	8 x 30 mm	Trä
Övre bakstycke	x1	1500 x 175 x 28 mm	Limträ
Nedre bakstycke	x1	1500 x 75 x 28 mm	Limträ
Främre sida	x1	1500 x 350 x 28 mm	Limträ

Djupbotten

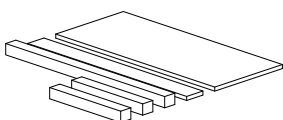
Gavel	x2	220 x 90 x 28 mm	Gran
Långsida	x2	1500 x 90 x 22 mm	Gran
Trätapp	x4	8 x 30 mm	Trä
Galler	x1	1500 x 100 x 1 mm	Rostfritt

Inspektionsfönster

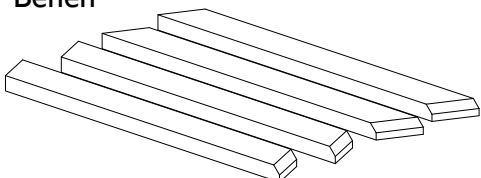
Inspektionslucka	x1	1495 x 250 x 18 mm	Limträ
Glasruta	x1	1500 x 120 x 4 mm	Glas
Fönsterlist	x2	145 x 23 x 15 mm	Plyfa
Liten fönsterlist	x1	50 x 32 x 10 mm	Plyfa
Passbit skjutregellås	x1	80 x 43 x 18 mm	Trä

Periskopfluster

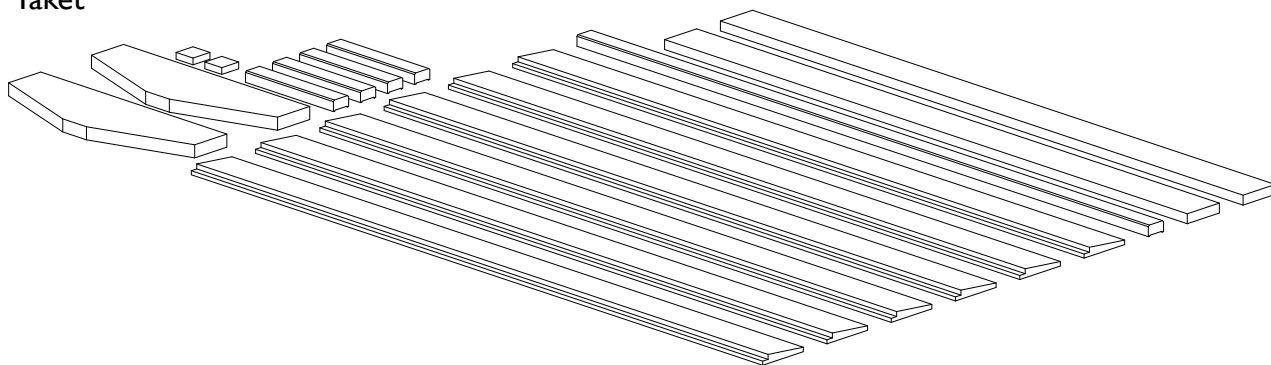
Huv	x1	470 x 200 x 9 mm	Plyfa
Flusterbräda	x1	470 x 48 x 9 mm	Plyfa
Överstycke	x1	470 x 30 x 25 mm	Gran
Sidostycke	x2	210 x 30 x 25 mm	Gran

Benen

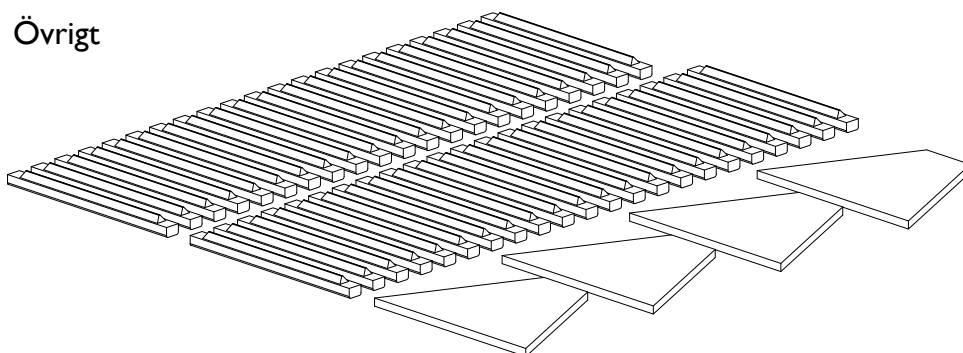
Ben	x4	854 x 95 x 34 mm	Gran
-----	----	------------------	------

Taket

Fjällpanel	x6	1689 x 120 x 20 mm	Gran
Nock	x1	1689 x 45 x 25 mm	Gran
Långsida	x2	1545 x 95 x 22 mm	Gran
Gavel	x2	550 x 175 x 29 mm	Limträ
Stödlist	x4	260 x 45 x 25 mm	Gran
Distanskloss	x2	50 x 50 x 15 mm	Plyfa

Övrigt

Avskiljare	x4	447 x 342 x 18 mm	Plyfa
Topplist	x43	470 x 35 x 37 mm	Gran

En kartong med samtliga skruv, beslag och gängjärn.

BYGGBESKRIVNING

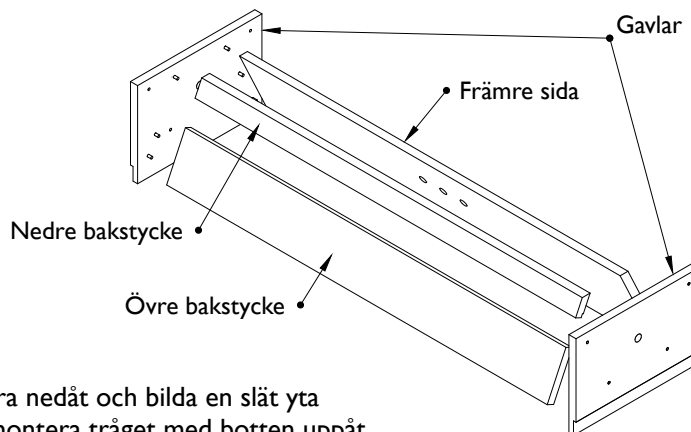
Arbeta lämpligen på en större plan bordsskiva eller bänk med 90 graders hörn.

OBS! Endast fjällpanelen och nockbrädan till taket skall limmas. Ingenting annat. Detta för att delar lätt skall kunna bytas ut om något går sönder.

Tycker du att något är oklart så tveka inte att slå en signal 0702-178503 eller mejla mig på patrick.sellman@gmail.com Jag skall ha en youtubefilm tillgänglig på nätet där bygget beskrivs. Inlägg om detta kommer på bloggen.

1 - Tråget

Gavel	x2	490 x 335 x 43 mm
Trätapp	x12	8 x 30 mm
Övre bakstycke	x1	1500 x 175 x 28 mm
Nedre bakstycke	x1	1500 x 75 x 28 mm
Främre sida	x1	1500 x 350 x 28 mm
Skruv 6x70	x14	

Slå i alla trätappar i respektive hål på gavlarna.

Montera ihop tråget. De snedfasade sidorna skall vara nedåt och bilda en slät yta som djupbotten sen ligger emot. Det är lättare att montera tråget med botten uppåt.

Börja med att fästa främre sidan med ena gaveln och dra åt skruvarna ordentligt. När du fäster nästa gavel så dra inte in helt skruvarna, då kan du få in bakstyckena i tapparna. Skruva i samtliga 14 st skruvar 6x70 för att hålla ihop tråget.

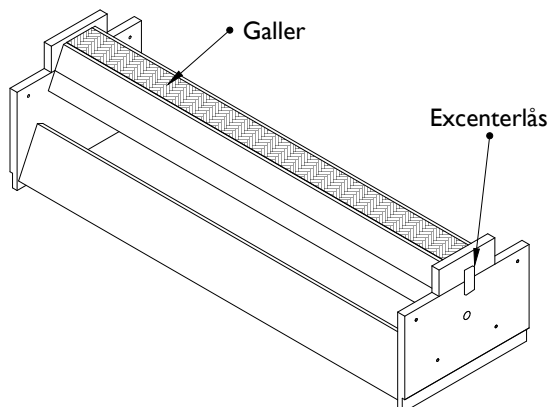
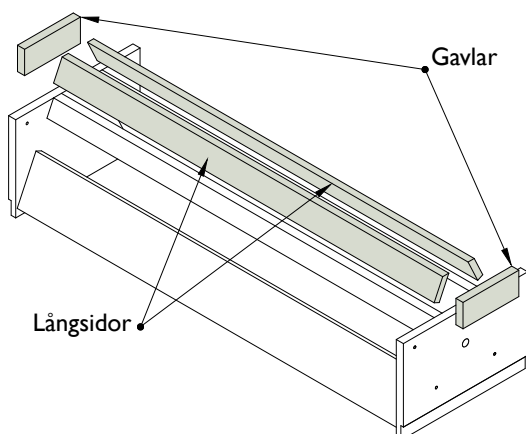
2 - Djupbotten

Gavel	x2	220 x 90 x 28 mm
Långsida	x2	1500 x 90 x 22 mm
Galler	x1	1500 x 100 x 1 mm
Trätapp	x4	8 x 30 mm
Skruv 5x60	x8	
Skruv 3x16	x8	
Excenterlås	x2	

Ha kvar tråget med botten uppåt och placera långsidorna så att det inte uppstår någon glipa mot tråget. Använd eventuellt tvingar för att trycka gavlarna mot tråget eller hyvla bort så att bägge ytorna är helt plana och möts. Skruva ihop gavlarna och långsidorna med 8 st träskruv 5x60.

Montera med skruv 3x16 de medföljande excenterlåsen som håller botten på plats.

Häfta fast nätet på bottenens undersida. Ta loss botten från tråget för att underlätta fortsatt montering.

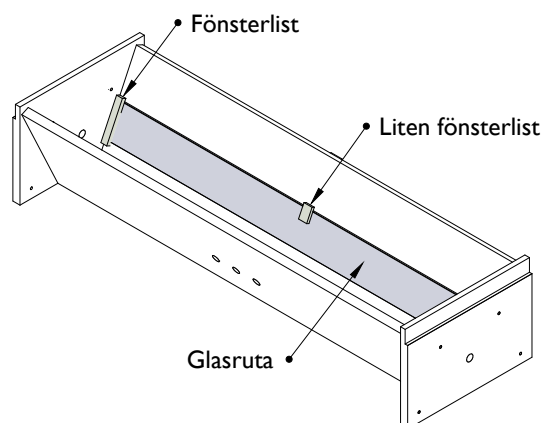
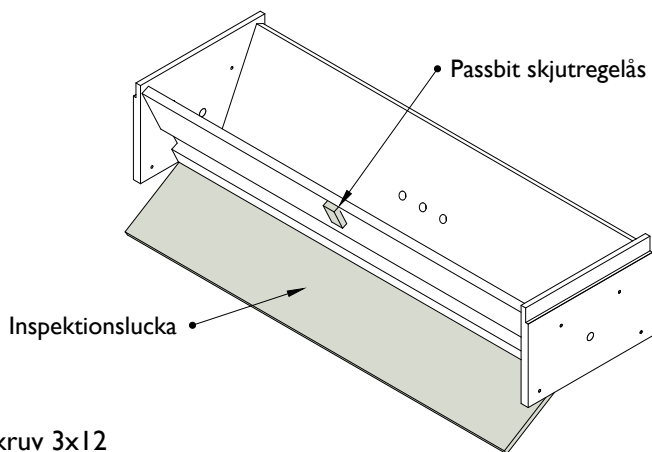
3 - Inspektionsfönster

Inspektionslucka	x1	1495 x 250 x 18 mm
Glasruta	x1	1500 x 120 x 3 mm
Fönsterlist	x2	145 x 23 x 15 mm
Liten fönsterlist	x1	50 x 32 x 10 mm
Passbit skjutregelås	x1	80 x 43 x 18 mm
Små gångjärn	x2	
Skruv 3x12	x6	
Skruv 3x20	x6	
Skjutregel m bygel	x1	
Skruv 2x30		

Montera de små gångjärnen på inspektionsluckan med skruv 3x12 och fäst den längst ner på nedre sidostycket. Se till att den nedre delen av inspektionsluckan inte kommer emot djupbotten. Fördela jämt så att avståndet mot sidorna och övre delen är symmetriska.

Skruva dit skjutregeln som skall låsa luckan mitt på luckans överdel. Montera den lilla träbiten ca 3 mm ovanför luckan för bygel som regeln låser i.

Montera inspektionsfönstret. Använd de medföljande små listerna som skruvas med 3x30 vid respektive gavel för att hålla fönstret på plats samt den minsta listen mitt emot flustret. Detta gör att fönstret enkelt kan demonteras för sanering eller utbyte.

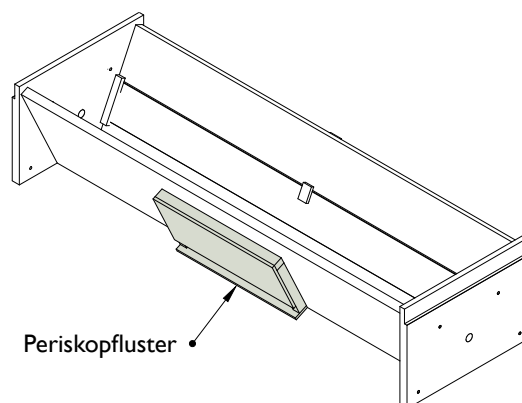
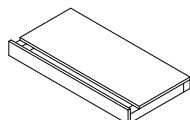
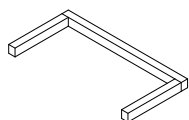
4 - Periskopfluster

Huv	x1	470 x 200 x 9 mm
Flusterbräda	x1	470 x 48 x 9 mm
Överstykke	x1	470 x 30 x 25 mm
Sidostycke	x2	210 x 30 x 25 mm
Skruvar 3x40	x9	
Skruv 3-60	x2	

Ställ listorna på högkant. Limma och skruva huvan med 3 st 3x40 i överlisten men inte för nära kanten för att undvika sprickbildning. Sedan 2 st skruvar i vardera sidolisterna.

Fäst flusterbrädan med 1st skruv på varje sida. Bra att kunna skruva bort om det kommer fåglar.

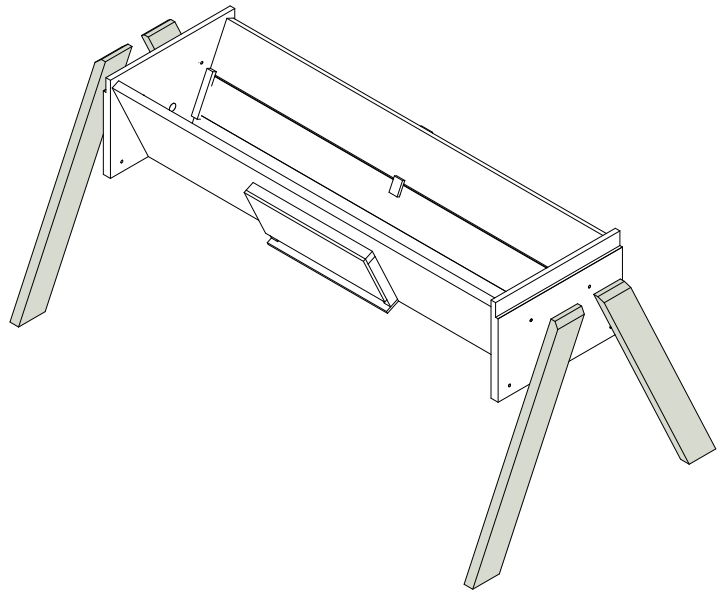
Förborra 1/3 ner på varje sidostycke med 4 mm borrh. Fäst periskopflustret längst ner på främre sidan med 2 st skruvar 3x60. Periskopflustret bildar ett skydd framför de tre flusterhålen i träget.

5 - Benen

Ben	x4	854 x 95 x 32 mm
Bult M10x60	x8	
Bricka	x8	

Skruva dit benen. Tänk på att den fasade kanten ska vara utåt.

6 - Taket

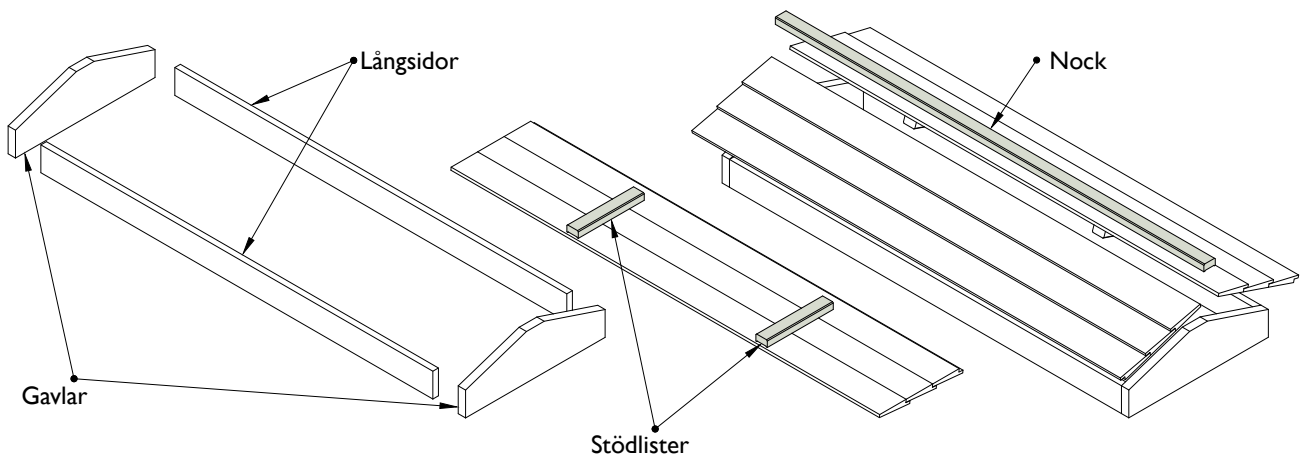
Fjällpanel	x6	1689 x 120 x 20 mm
Nock	x1	1689 x 45 x 25 mm
Långsida	x2	1545 x 95 x 22 mm
Gavel	x2	550 x 175 x 29 mm
Stödlist	x4	260 x 45 x 25 mm
Distanskloss	x2	50 x 50 x 15 mm
Skruv 5x60	x8	
Skruvar 3x40	x8	
Stora gångjärn	x2	
Skruv 3,5x30	x6	

För att underlätta räta vinklar på taket så ta gärna hjälp av ett hörn i 90° på arbetsbänken så du ser att taket får 90° i hörnen. Viktigt för passformen när det sedan sätts på träget.

Använd 8 st skruvar 5x60 vid montering av takramen som består av 2 st gavlar och 2 st långsidor. Borrhålen pekar inåt för att minimera sprickbildning i gavlarna när man skruvar mot ändträt. OBS! Var försiktig när du skruvar.

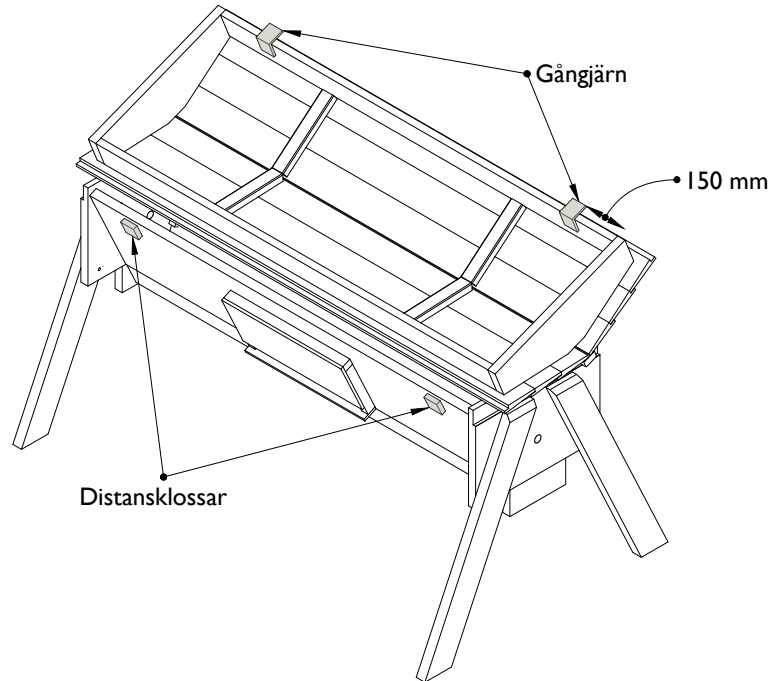
Montera fjällpanelen på ena taksidan. Limma i i alla skarvar för täthet. Lämpligt överhäng nedtill är 5 cm och på gavlarna ca 47 mm. Tänk på placeringen av stödlisterna på undersidan så de blir lika. Tänk även på att de inte är i vägen när man ska skruva takhalvorna i takramen. De skall klämma ihop skarvarna i fjällpanelen så de blir täta. Skruva dessa så virket verkligen klämmer ihop för en stark limfog. Skulle skruven gå igenom så fila ned den efteråt. Detta är viktigt för takets täthet.

Skruva 3x40 fast takhalvorna på takramen, lämna ett mellanrum på ca 10 mm i taknocken. När man skruvar i fjällpanelen i tagaveln, se till att skruva där den trycker emot närliggande fjällpanel. Limma nocken för täthet och skruva med 3x40.

Vänd på taket uppochner och skruva med 5x25 fast de två stora gångjärnen 150 mm från gaveln på insidan av taket.

Lägg taket på tråget och se till att det har lika stor luftspalt vid båda gavlarna, centrerat. Skruva med 3,5x30 fast distansklossarna bakom gångjärnen på framsidan av tråget. Skruva därefter fast gångjärnen med 5x25 på dessa passbitar.

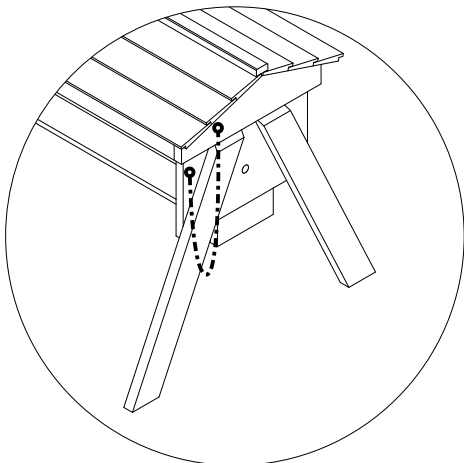
7 - Montera kedjan

Kedja 720 mm	x1
Bultar M6x40	x2
Mutter M6	x2
Brickor	x4

Montera kedjan som stopp för taket i uppfällt läge. Yttre länken på kedjan kläms mellan 2 brickor och mutter.

Borra ett 6mm hål för bultarna i ena tråggaveln och i ena takgaveln. Bra om båda ändarna på kedjan inte hamnar i lod i stängt läge. Om det är en liten förskjutning minimerar man att kedjelänkarna kan fastna i varandra.

Justera eventuellt kedjans längd med avbitare så du inte riskerar att den blåser igen. Benen står brett så taket kan hänga ut en del.

YTBEHANDLING

Den ytbehandling jag själv använder består enbart av rå och kokt linolja samt bivax från min egen biodling. Ytbehandlingen görs i fyra steg.

- Benen ställs i rå linolja minst ett dygn i båda ändar.
- Hela bikupan stryks med rå linolja, extra flödigt i ändträ på tak och gavlar så dessa blir helt mättade.
- Bikupan stryks med uppvärmd kokt linolja med smält bivax i proportionerna 1 del bivax och 20 delar kokt linolja.
- Ytterligare en strykning med kokt linolja och smält bivax med något högre koncentration bivax.

OBS! Denna ytbehandling är helt opigmenterad. Kupan kommer därför att gråna med tiden men den har ett bra skydd mot uttorkning. Mina första kupor har aldrig behandlats efter sin första strykning för åtta år sedan. Ingen spricka i ändträ varken på tak eller gavlar.

Det är lätt att efterbehandla vid behov med rå linolja i framför allt ändträ om väder och vind börjar ta ut sin rätt.

Vill du hellre ha en yta behandlad med någon färg så rekommenderar jag att du målar med pigmenterad linoljefärg förtunnad med rå linolja enligt Ottosons färgmakeris rekommendationer för utomhusmålning Alt2. Jag är glad att vi kan ha kvar tillverkare av sådana kvalitetsprodukter som Ottosons levererar. Inte bara linoljefärg utan även deras övriga produkter. Ett företag som jag varmt kan rekommendera.

Ottosons färgmakeri är dessutom återförsäljare av Gnestapenselns produkter. Ett familjeföretag som tagit upp traditionen i Sverige med handgjorda kvalitetspenslar. Köper du sådana penslar och är husbehovsmålare och dessutom sköter dem så har du penslar åtminstone en stor del av ditt liv. Dessutom blir det mycket roligare att måla med riktiga verktyg. Varken Ottosons färg eller Gnestapenselns penslar är speciellt dyra utifrån vad man får.

På denna sida ser du Ottosons sortiment och där har du också en mycket bra instruktionsfilm om penslar. Det jag tycker de missar i filmen är på slutet när de visar rengöring med såpa. När man såpat penseln, sköljt och rengjort den med vatten så såpar man in den igen och förvarar den med såpa som skydd för borsten. När man skall använda den igen så spolar man ur den med ljummet vatten, klar att använda. Mycket enkelt.

Målar du själv, måla aldrig insidan av kupan. Det skall bina göra med sin propolis.

Jag har på inget sätt fått betalt för det jag skrivit om andra företag i detta inlägg utan det är företag med riktigt fina produkter som jag hoppas det går bra för så jag kan handla av dem även i framtiden.